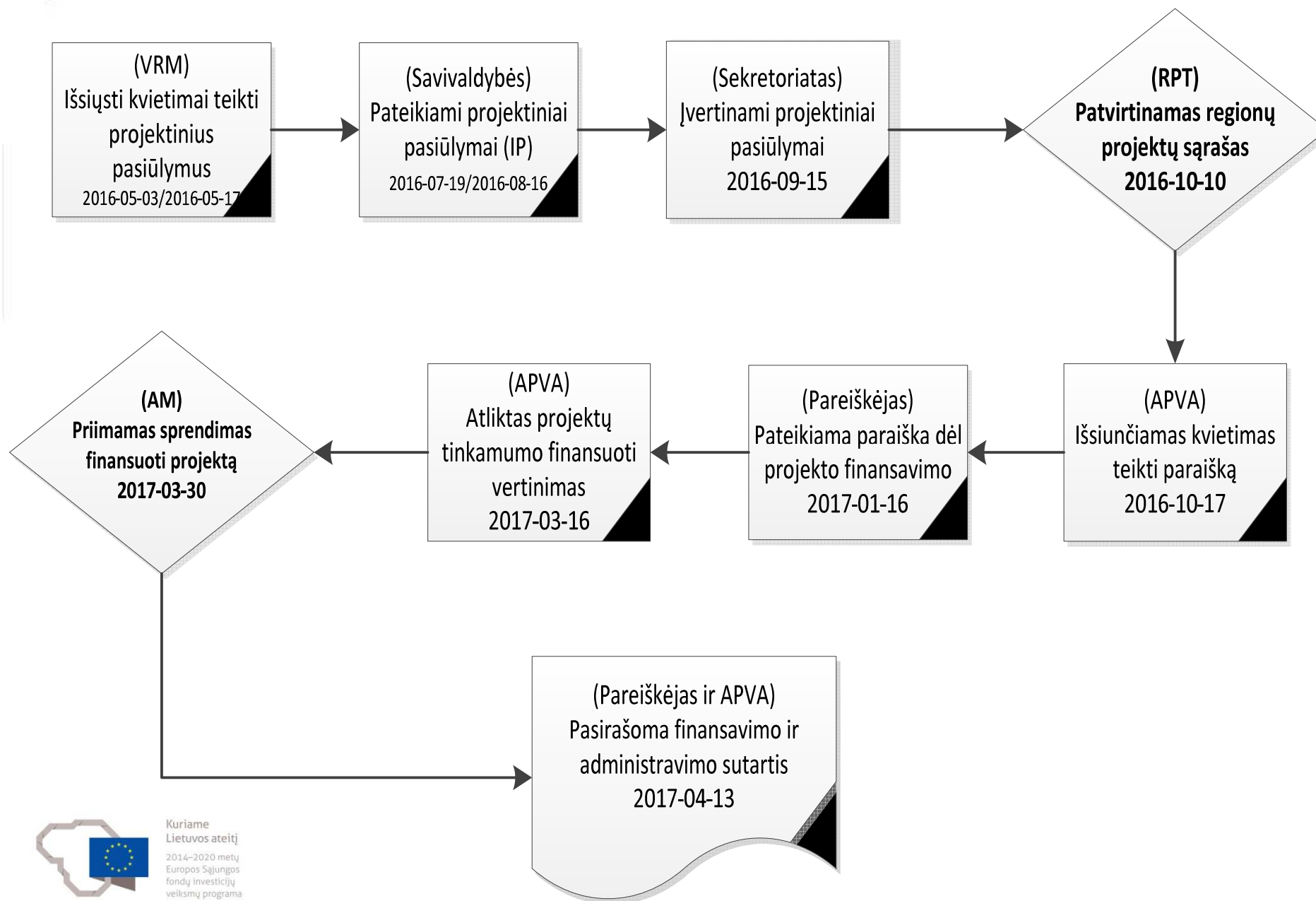

„Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“ projektų tinkamumo finansuoti vertinimas

Vytautas Vrubliauskas,
Taršos mažinimo projektų skyriaus vedėjas
LR aplinkos ministerijos
Aplinkos projektų valdymo agentūra

Teisės aktų suvestinė

- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 patvirtintos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės.
- Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir/ar valstybės Biudžeto lėšų, rengimo metodika, kuri skelbiama www.esinvesticijos.lt.
- Konversijos koeficientų, socialinės-ekonominės naudos (žalos) įverčių apskaičiavimo metodika, sukurta LR Finansų ministerijos užsakymu ir skelbiama www.esinvesticijos.lt ir www.pplietuva.lt.
- „Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodika“, patvirtinta 2014 m. spalio 13 d. 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos valdymo komiteto posėdžio sprendimu Nr. 35, skelbiama www.esinvesticijos.lt;
- 05.2.1-APVA-R-008 priemonės „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas LR Aplinkos 2016 m. balandžio 27 d. Įsakymas Nr. D1-281
- LR Investicijų įstatymas, priimtas 1999 m. liepos 7 d. Nr. VVIII-1312 (Žin.1999, Nr.66-2127, paskutinis pakeitimas Nr. IX-2527, 2004-11-02, Žin., 2004, Nr. 167-6106 (2004-11-17));
- LR Finansų ministro 2010 m. rugpjūčio 3 d. įsakymu Nr. 1K-156 „Dėl valstybės investicijų vertinimo kriterijų nustatymo ir pasiekimų rezultatų vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006;
- 2014 m. kovo 3 d. Europos komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 480/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos;
- Europos Komisijos užsakymu parengtas dokumentas „Investicijų projektų sąnaudų ir naudos analizės atlikimo metodinės gairės“ (angl. Guide to Cost-benefit analysis of investment projects (Final report 12/2014));
- Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2014 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr.1V-893 patvirtintas iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų regionų projektų atrankos tvarkos aprašas.
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 “Dėl Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą”;
- Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams. Skelbiama www.esinvesticijos.lt.
- “Projektų diskontuotų grynujų pajamų skaičiavimo ir priežiūros metodika” patvirtinta 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos valdymo komiteto 2014 m. spalio 13 d. posėdžio sprendimu Nr. 35, skelbiama www.esinvesticijos.lt.
- Sektoriniai teisės aktai...

<http://esinvesticijos.lt/lt/dokumentai>

Projekto tinkamumas finansuoti pagrindiniai aspektai

1
1.3. Projektas atitinka kitus su projekto veiklomis susijusius projektų finansavimo sąlygų apraše nustatytus reikalavimus.

- (30.1) konteinerių aikštelės turi būti įrengiamos pagal konteinerių aikštelių išdėstymo schemas, parengtas pagal Plano reikalavimus;
- (30.2) konteinerių aikštelės turi būti įrengiamos pagal Minimalių komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. D1-857 „Dėl Minimalių komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimų patvirtinimo“ (toliau – Kokybės reikalavimai), 9¹ punkto reikalavimus;
- (30.3) konteinerių aikštelėje, be konteinerių kitoms komunalinėms atliekoms (pagal poreikį), turi būti pastatyti konteineriai popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko ir metalo atliekoms;
- (31) DGSA taikomi reikalavimai, nustatyti Kokybės reikalavimų 37 ir 38 punktuose;
- (32) visuomenės informavimas atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais turi siekti bent vieno iš Apraše nurodytų tikslų.

Numatoma vertinti

- (30.1) Patvirtintas savivaldybių atliekų tvarkymo planas su planu patvirtintos schemos. Pirkimo dokumentuose nurodyta konteinerinių aikštelių išdėstymo schema atitinka savivaldybės atliekų tvarkymo plano schemą. (Aikštelių skaičius).
- (30.2) Rangos darbų PD nurodyta, kad komunalinių atliekų konteinerių aikštelės turi būti įrengiamos pagal Minimalių komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimus (9¹ punktą);
- (30.3) Paraiškoje (rangos darbų PD) numatyta, kad komunalinių atliekų konteinerių aikštelėse, be kitų komunalinių atliekų (pagal poreikį), turi būti pastatyti konteineriai popieriaus ir kartono, stiklo, plastikų ir metalo atliekų rūšiuojamajam surinkimui;
- (31) Rangos darbų PD nurodyta, kad Aprašo 11.3 papunktyje nurodytai veiklai taikomi reikalavimai, nustatyti Kokybės reikalavimų 37 ir 38 punktuose;
- (32) Paraiškoje (viešinimo paslaugų techninėje užduotyje) numatyta, kad visuomenės informavimas atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais siekia bent vieno iš tikslų, nurodytų aprašo 32.1.1. – 32.1.3 punktuose

Projekto tinkamumas finansuoti pagrindiniai aspektai

3.1. Projektu prisidedama prie bent vieno projektų finansavimo sąlygų apraše nustatyto veiksmų programos ir (arba) ministerijos priemonių įgyvendinimo plane nurodyto nacionalinio produkto ir (arba) rezultato rodiklio pasiekimo.

Projektas turi siekti stebėsenos rodiklio ir minimalių jo siektinų reikšmių, nurodytų projektų finansavimo sąlygų Aprašo 23 punkte.

Eil. Nr.	Regionas	Sukurti /pagerinti atskiro komunalinių atliekų surinkimo pajėgumai (tonos/metai) (P.S.329)	
		Tarpinė reikšmė 2018 m. pab.	Galutinė reikšmė 2023 m. pab.
1.	Alytaus	7185	7185
2.	Kauno	31217	31217
3.	Klaipėdos	18960	18960
4.	Marijampolės	8155	8155
5.	Panevėžio	11250	11250
6.	Šiaulių	14938	14938
7	Tauragės	5100	5100
8	Telšių	7286	7286
9	Utenos	6069	6069
10	Vilniaus	39840	39840
	Iš viso:	150000	150000

(23) Projektu turi būti siekiama priemonės įgyvendinimo produkto stebėsenos rodiklio „Sukurti / pagerinti atskiro komunalinių atliekų surinkimo pajėgumai“, kodas P.S.329, reikšmių, atsižvelgiant į pateiktoje lentelėje konkrečiam regionui nustatytas tarpines ir galutines stebėsenos rodiklių reikšmes

Į šią rodiklio reikšmę skaičiuojama:

- Maisto ir kitų biologinių atliekų atskiro surinkimo konteinerių pajėgumai;
- Atskiro komunalinių atliekų (antrinių žaliavų) surinkimo konteinerių pajėgumai;
- Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse pastatytų atskiro surinkimo konteinerių pajėgumai.

Neskaičiuojama:

- **Mišraus komunalinių atliekų konteinerių pajėgumai;**
- **Individualaus kompostavimo konteinerių pajėgumai;**
- **Kiti pajėgumai, nenurodyti metodikoje dėl rodiklio apskaičiavimo.**

Numatoma vertinti

- Vertinama paraiškos 13 lentelėje „Stebėsenos rodikliai“ pateikta informacija;
- Iš IP suvedami duomenys apie numatomų įsigyti konteinerių skaičių, tipą (pagal atliekų frakcijas), parametrus, lokaciją. Įvertinamos galimybės pasiekti regionui numatytą rodiklių kvotą;
- Vertinant PD palyginamas konteinerių skaičius ir parametrai PD su IP numatytu;
- Vertinant paraišką palyginamas paraiškoje numatytas įsigyti konteinerių skaičius ir parametrai su PD numatytu;
- Patikrinama, ar paraiškos 13.1 p. teisingai aprašyta rodiklio apskaičiavimo metodika ir paskaičiavimas atliktas matematiškai teisingai (pagal FINMIN patvirtintą rodiklio apskaičiavimo metodiką).

Projekto tinkamumas finansuoti pagrindiniai aspektai

5.6. Projekto parengtumas atitinka projektų finansavimo sąlygų apraše nustatytus reikalavimus.

- (25.1) pareiškėjas turi būti įvykdęs rangos darbų, prekių ir paslaugų viešųjų pirkimų procedūras (turi būti sudaryta pasiūlymų eilė ir pasibaigęs apskundimo terminas) iki paraiškos pateikimo;
- (25.2) turi būti įvykdytos poveikio aplinkai vertinimo procedūros iki paraiškos pateikimo (jei taikoma);
- (25.3) vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymu, turi būti nustatytos sanitarinės apsaugos zonos ribos ūkinei veiklai ir įrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą iki paraiškos pateikimo (jei taikoma);
- (25.4) pareiškėjas turi būti parengęs visuomenės informavimo atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais priemonių planą, kuriame nurodyti visuomenės informavimo tikslai, tikslinės grupės, visuomenės informavimo priemonės, jų taikymo apimtis, laukiami rezultatai ir finansavimo poreikis, iki projektinio pasiūlymo pateikimo (taikoma, jei vykdoma šio Aprašo 11.5 papunktyje nurodyta veikla).

Numatoma vertinti

- Vertinama ar pirkimų plane nurodyti pirkimai atlikti iki paraiškos pateikimo. *Tuo atveju jei atliktų pirkimų vertinimai pateikiami su paraiška vertinama per 30 d;*
- Pateikta atsakingos institucijos išvada dėl Planuojamos ūkinės veiklos. (taikoma DGASA);
- Pateikti įrodantys dokumentai, jog nustatytos sanitarinės apsaugos zonos ribos ūkinei veiklai įrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir registrą, (taikoma DGASA);
- Vertinant PD dėl viešinimo veiklos vykdymo bus vertinama ar jie rengiami atsižvelgiant į viešinimo planą. Identifikuotos tikslinės grupės, nustatyti siektini rezultatai yra išmatuojami, numatytos atsiskaitymo už rezultatus priemonės.

Projekto tinkamumas finansuoti pagrindiniai aspektai

6.1. Pareiškėjo ir (ar) partnerio (-ių) įnašas atitinka projektų finansavimo sąlygų apraše nustatytus reikalavimus ir yra užtikrintas jo finansavimas.

- (35) Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro 85 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Pareiškėjas ir (arba) partneris privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau kaip 15 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.
- (36) Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) lėšų.

Numatoma vertinti

- **Tuo atveju jei pareiškėjas savivaldybė**, turi būti pateiktas tarybos sprendimas dėl biudžeto patvirtinimo (finansavimo ir administravimo sutartyje formuojama nuostata dėl kasmet pateikiamo biudžeto). Reikalingas tarybos sprendimas dėl pritarimo projektui (projekto finansavimui tiek tinkamoms tiek ir netinkamoms projekto išlaidoms).
- **Tuo atveju jei RATC**, turi pateikti finansinės atskaitomybės dokumentus (jei planuojama dengti iš apyvartinių lėšų) ir/arba preliminarią paskolos sutartį/sutartį dėl paskolos.
- Finansavimo galimybės iš kitų šaltinių !

<https://finmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/valstybes-skolos-valdymas/eib-perskolinimas>

Projekto tinkamumas finansuoti pagrindiniai aspektai

5
6.3. Užtikrintas finansinis projekto (veiklų)
rezultatų tęstinumas.

Numatoma vertinti

- Ar paraiškoje (IP) nurodyta numatomo įsigyti turto pastatymo/įrengimo tvarka?
- Ar paraiškoje (IP) nurodytos numatomo įsigyti turto valdymo, disponavimo, panaudos sąlygos (pvz.: konteinerių priežiūros, remonto ir keitimo, dezinfekavimo ir plovimo kaštų finansavimas)?
- Ar paraiškoje (IP) aprašyti numatomo turto valdytojai/naudotojai kokiais teisiniais santykiais ir kada (terminai) tai įforminta, numatoma įforminti?
- Ar Pareiškėjas (partneris) turi teisinį pagrindą užtikrinti veiklos, kaip ji numatyta vykdyti po projekto pabaigos, vykdymą?
- **Įsipareigojimai nurodyti aprašant projekto (veiklą) tęstinumą perkeliama į finansavimo ir administravimo sutartį.**

Projekto tinkamumas finansuoti pagrindiniai aspektai

6

7.3. Įvertintos pagrindinės projekto rizikos ir suplanuotos rizikų valdymo priemonės bei joms įgyvendinti reikalingi ištekliai.

Numatoma vertinti

- Vertinama paraiškos 5.4 lentelėje „Projekto įgyvendinimo rizikos ir jų valdymas“ pateikta informacija;
- Paraiškoje aprašomos tik tos rizikos ir jų valdymo veiksniai, kurie būdingi įgyvendinamo projekto etapui paraiškos teikimo metu;
- Vertinant paraišką įvertinama ar IP numatyti rizikų valdymo veiksmai yra taikomi;
- Finansavimo ir administravimo sutartis papildoma numatomais rizikų valdymo veiksmais. Projekto vykdytojas pasirašydamas sutartį patvirtina, jog „užtikrins investiciniame projekte ir paraiškoje numatytų rizikų valdymo priemonių taikymą bei naudoti joms įgyvendinti reikalingus išteklius.

Projektų neapibrėžtumų pavyzdžiai: (veiksmus reikalinga numatyti iki paraiškos pateikimo)

- Netikslūs ir nepakankami esamos padėties inventorizavimo duomenys;
- Ekonomiškai ir technologiškai nepagrįstas surinkimo priemonių priemonių parinkimas: – prieinamumo naudoti, paskirties, įrengimo ir konstrukcijos tipo, medžiagos, talpos bei nuosavybės – kiekio ir aptarnavimo dažnio bei aptarnaujamos zonos;
- Nepakankami reikalavimai (techninės specifikacijos) surinkimo priemonėms įsigyti;
- Laiku neparengti ir nepatvirtinti konteinerinių aikštelių įrengimo planai bei schemas;
- Ilgai užtrunkantis konteinerinių aikštelių įrengimo supaprastintų projektų rengimas (NŽT leidimai, inžinerinių komunikacijų valdytojų derinimai ir kt.);
- Galimi teisiniai ginčai su surinkimo priemonių įsigijimo konkursų dalyviais;
- Nepasiruošimas surinkimo priemonių pastatymui ir įrengimui (finansavimo, aikštelių neparengimo iki konteinerių pristatymo ir kt. klausimai);
- Nepasiruošimas surinkimo priemonių aptarnavimui (atliekų tvarkytojo parinkimas);
- Atliekų turėtojų neparuošimas naudojimuisi rūšiuojamojo surinkimo priemonėmis.

Projekto tinkamumas finansuoti pagrindiniai aspektai

7.4. Numatytos projekto veiklos atitinka tinkamoms finansuoti veikloms ir jų apimtims nustatytus reikalavimus. Išlaidos atitinka nustatytus reikalavimus ir yra būtinos projektams įgyvendinti. Veiklos ir išlaidos suplanuotos efektyviai ir pagrįstai, įvertinus ir iki paraiškos pateikimo pradėtas ar įvykdytas viešųjų pirkimų procedūras. Vertinant pareiškėjo ir partnerio (-ių) įgyvendintus ir (arba) įgyvendinamus projektus toms pačioms veikloms ir išlaidoms finansavimas nėra skiriamas pakartotinai.

Numatoma vertinti

- Numatytos projekto veiklos atitinka tinkamoms finansuoti veikloms ir jų apimtims nustatytus reikalavimus.

Tuo atveju jei 1.3 p. įvertinamas teigiamai, laikoma, kad veikloms nustatyti reikalavimai tenkinami;

Vertinant paraišką įvertinama ar pagrįstai nustatyti numatomi pasiekti rodikliai;

- Išlaidos atitinka nustatytus reikalavimus ir yra būtinos projektams įgyvendinti.

Įvertinama ar darbų/paslaugų/prekių tiekimo sutartyse numatytos išlaidos atitinka Aprašo 37 p. ir išlaidų tinkamumo rekomendacijose nustatytus reikalavimus;

Įvertinama ar techniniai parametrai nėra pertekliniai, t.y. ar jie susiję su perkamu objektu ir numatytu pasiekti rezultatu.

Numatoma vertinti

- Veiklos ir išlaidos suplanuotos efektyviai ir pagrįstai, įvertinus ir iki paraiškos pateikimo pradėtas ar įvykdytas viešųjų pirkimų procedūras.

Vertinama ar paraiškoje aprašytas techninis projekto sprendimas atitinka pasirinktą alternatyvą;

Vertinama ar pasirinktai alternatyvai vertinti nurodytos prielaidos skaičiavimams yra pagrįstos:

- Prielaidos nustatytos vadovaujantis esamais standartais, normatyvais;
- Prielaidos formuojamos pagal analogus, kitų šalių patirtį ir studijas (turi būti nurodomi konkretūs šaltiniai ir aprašyta kaip siejasi su numatomu įgyvendinti projektu);
- Ekspertinis vertinimas (tuo atveju jei pateikiama eksperto nuomonė, turi būti peržiūrėti argumentai ar juose nėra loginių klaidų ir aprašyta argumentuotai).

Tuo atveju jei rezultatui pasiekti (prielaidoms dėl skaičiavimų pasitvirtinti) reikalingi atlikti papildomi veiksmai atitinkamai turės būti papildoma finansavimo ir administravimo sutartis.

Numatoma vertinti

- Vertinant pareiškėjo ir partnerio (-ių) įgyvendintus ir (arba) įgyvendinamus projektus toms pačioms veikloms ir išlaidoms finansavimas nėra skiriamas pakartotinai.

Vertinant paraišką numatoma peržiūrėti atitinkamos savivaldybės teritorijoje vykdytus panašaus pobūdžio projektus, taip pat vertinant paraiškas numatoma vykdyti atrankines patikras vietoje.

Kontaktiniai asmenys

Skyriaus vedėjas: Vytautas Vrubliauskas

tel.: 278 73 22, el.p

vytautas.vrubliauskas@apva.lt ;

Skyriaus vedėjo pavaduotojas: Nerijus Lesickas

tel.: 278 73 20 el.p. nerijus.lesickas@apva.lt ;

Projektų vadovas: Donatas Michalkevičius

tel.:236 43 55, el.p.

donatas.michalkevicius@apva.lt .

Ačiū už dėmesį!